

**Pihla Kultti**

LL  
Turun Yliopisto

**Sanna-Mari Manninen**

FT, kättilötyön lehtori,  
seksuaalilääketieteen  
osaamisen ja koulutuksen  
tutkija, seksuaalineuvoja  
Turun yliopisto  
ja Metropolia  
Ammattikorkeakoulu  
SexMEdu-tutkimusryhmä

**Katja Kero**

LT, dosentti,  
naistentautien  
ja synnytysten  
erikoislääkäri,  
kognitiivis-integratiivinen  
psykoterapeutti,  
seksuaaliterapeutti,  
lääkärikouluttajan  
erityispätevyys  
Tyks Naistenklinikka,  
Seksuaaliterveys-  
poliklinikka ja Seri-  
tukikeskus  
SexMEdu-tutkimus-  
ryhmä

# Huomioidaanko seksuaaliterveys erikoissairaanhoidossa?

**Lähtökohdat** Seksuaaliterveyden ongelmat ovat yleisiä. Niiden hoitamatta jättäminen on kallista ja kuormittaa terveydenhuoltoa. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Turun yliopistollisen keskus-sairaalan (Tyks) klinikoiden tarjoamia seksuaaliterveyspalveluita.

**Menetelmät** Webropol-pohjainen kyselylomake lähetettiin Tyksin klinikoiden ylihoitajille. Kysely koostui 18 kysymyksestä, jotka koskivat klinikoiden seksuaaliterveyspalveluiden tarjontaa, seksuaaliterveyden häiriöistä kärsivien potilaiden hoitoa ja hoitoon ohjautumista, seksuaali-neuvonnan toteuttamisen resursseja sekä seksuaaliterveyteen liittyvää koulutusta ja työnohjausta. Vastauksia saatiin 23 klinikasta.

**Tulokset** Seksuaaliterveyspalveluiden tarjonta vaihteli eri klinikoissa. Yli puolet klinikoista raportoi syitä ja oireita, joilla potilas ohjattiin seksuaalineuvontaan. Kaikissa klinikoissa ei ollut selkeää hoitopolkua seksuaaliterveysongelmasta kärsivän potilaan ohjaamiseksi jatkohoitoon.

**Päätelmät** Seksuaalineuvontaa tarvitsevia potilaita on useilla erikoisaloilla, mutta seksuaali-terveyden huomioiminen osana potilaan hoitoa ei vielä toteudu kaikilta osin. Seksuaalilääketieteen opetuksen lisääminen ja toimintamallien kehittäminen on olennaista seksuaaliterveysongelmista kärsivien potilaiden hoitamiseksi kustannustehokkaasti.

## Seksuaalineuvontaan ohjaamiseen johtaneita syitä ja oireita

Turun yliopistollisen keskussairaalan eri klinikoista saatujen vastausten perusteella.

Gynekologiset ongelmat	Gynekologiset kiputilat Laskeumat Gynekologiset syövät
Urologiset ongelmat	Prostatakarsinoomapotilaat Erektiohäiriöt
Sydänsairaudet	Sydänsairauksiin liittyvät pelot Sydänsairauksien lääkehoidon seuraukset seksuaaliterveyteen
Muut sairaudet tai terveysongelmat	Avannepotilaan kanssa keskustelu Neurologisen vamman tai sairauden aiheuttamat vaikeudet Syöpäpotilaiden ohjaus
Seksuaalisuus ja sukupuolen moninaisuus	Ristiriita syntymässä määritetyn ja koetun sukupuolen välillä Seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuuteen liittyvät teemat Sukupuoli-identiteetti
Ihmissuhteet	Parisuhteen seksuaalisuus Seurustelu-, ihastumis- ja parisuhdeasiat
Seksuaaliväkivallan uhrin	
Potilaan oma halu seksuaalineuvontaan	

Laajempi taulukko on julkaistu verkossa.

Artikkeli on julkaistu kokonaisuudessaan verkossa 21.1.2025 [www.laakarilehti.fi/e42562](http://www.laakarilehti.fi/e42562)

**Viittaus:**

Suom Lääkäril 2025;79:e42562

